

DRUŽINSKI PRIJATELJ

poučno - zabavni list s podobami za slovenske družine.

Izhaja dvakrat mesečno in sicer vsak drugi in četrti petek
v mesecu.

Če je ta dan praznik, izide list dan prej.

Dopise, naročnine oglase in reklamacije je pošiljati ured-
ništvu oziroma upravnistvu v Trstu ulica Vincenzo Bellini 2.
IV. nadstr. — Naročnina je za vse leto 3 K., za pol leta
1 K 50 st. Posamne številke po tobakarnah stanejo 10 st.

„Družinski prijatelj“

svojim cenjenim naročnikom in čitateljem!

Uvidevši potrebo dobrega berila za naše slovenske družine, stopamo pred Vas z novim družinskim listom. Ker smo Slovenci ob Adriji skoro popolnoma brez takega lista in ker naše dobro ljudstvo ob prostih uricah tako rado v domačem krogu prebira kaj zanimivega, smo uverjeni, da vstrežemo Vaši želji.

Smer našega lista mu je označena na čelu. „Družinski prijatelj“ bo našim družinam dober prijatelj, jih bo poljudno poučeval in zabaval. Prinašal jim bode vsakovrstnih novic od blizu in daleč ter jim nudil kratek pregled političnega gibanja. Spominjal se bo rad naših delavskih stanov in polagoma skrbel za povzdigo narodnega gospodarstva.

Naše stališče bo toli v verskem kakor v narodnem pogledu odločno. Ne iščemo prepira, nočemo cepiti; toda nikdar ne bomo mirnim očesom gledali, ne dopuščali, da bi se kedo pošalil z našim verskim, krščanskim prepričanjem ali pa da bi slov. ljudstvu hotel brez ugovora kratiti narodne pravice. Kreпка narodna borba na zdravi verski podlagi naj privede Slovence do zmage!

Opozarjamo vse čitatelje na *naslovno sliko*. Ogledujte si jo dobro, saj Vam ta jasno kaže, kaj hočemo.

Če ne bo „Druž. Prij.“ v svoji sedanji borni suknjici vsakemu ugajal, prosimo uljudno potrpljenja. Vsak začetek je težaven. Ko se bo list bolj razširil, se bo tudi proti vedno bolj spopolnil v v besedilu in slikah. Zato ga pridno čitajte, podpirajte in razširjajte.

Z odličnim spoštovanjem

Uredništvo.

Kaj premore ljubezen?

(Slišice).

I.

Nebrojno zvezdic je migljalo na nebu, a med njimi je plavala kraljica luna ter sipala srebrne svoje žarke na Palestino. Bila je jedna izmed onih čarokrasnih jutrovske noči ki jih baje oni, kateri so jih enkrat doživeli, ne morejo pozabiti. V svetem mestu Jeruzalemu je vladala grobna tišina, dasi je bilo zbrano v njem nebrojno judovskega ljudstva, ki je prihitelo od blizu in daleč, da zadosti svoji verski dolžnosti, da praznuje praznik „pasha“ v središču bogočastja, v častljivem templju. Sicer ni bilo to več ono svetišče, ki jo je sezidal modri Salomon, saj se v lepoti ni moglo niti več primerjati z njim, vkljub temu da je Herod mnogo izdal za njegovo olepšavo v nadi, da si pridobi s tem naklonjenost ljudstva, sicer to svetišče ni hranilo več v sebi skrinje zaveze, ki je bila vsakemu Izraelcu neprecenljiv zaklad in spomin na oni dan, ko je Bog — Jehova stopil med bliskom in gromom v zvezo z njegovimi predniki ter jih potem vodil skozi štirideset let med najrazličnejšimi narodi v obljubljeno deželo, — a vendar je bilo to svetišče sveto vsem potomcem Abrahamovim, in raje bi bili dali življenje, kakor pa izgubili še to zadnje, kar jim je ostalo od nekdanje njih slave. Izgubili so svoje kralje, Idumejec Antipater je s pomočjo Rimcev zasedel prestol, ki ga je Jehova obljubil Davidu in njegovim potomcem, njihovo duhovstvo se je porazgubilo, saj je Antipatrov sin, Herod, poljubno nastavljal in odstavljaval velikega duhovna, a se pri tem ni oziral nato, je li dotični potomec Arona, ki si ga je Bog sam izbral v to, da mu s svojimi sinovi služi pri oltarju, — izgubili so vse, zato so se pa tem tesneje oklepali tega, kar jim je še ostalo, in to je bil tempelj, ki jim ni bil samo središče bogočastja, ampak tudi z Jeruzalemom vred središče vsega narodnega življenja, a poleg templja jim je ostala tudi želja po Zveličarju, katerega so prerokovali postava in preroki. In ta želja, to hrepenenje po Zveličarju je rastlo v judovskem ljudstvu tem bolj, čem bolj se je zavedalo svojega žalostnega položaja. Saj se je sin Jakoba nehote spomnil na prerokovanje tega očaka: „Žezlo ne bo odvzeto rodu Judovemu dokler ne pride oni, ki ima biti poslan“, ko je moral plačati davek rimski oblasti, ko so carino pobirali od njega Rimljani ali k večjemu judovski zakupniki i. t. d. Spomnil se je, da ima enkrat priti Oni, ki bo rešil izraelsko ljudstvo — Dá, imel je priti Odrešenik, a ne tak, kakoršnega so si naslikali Judje, ki so tekom časa zgubili pravi pojem o Njem ter si ga predstavljali kot mogočnega kralja, ki bo vrnil rodu Ju-

dovemu odvzeto mu žezlo. In prišel je Zveličar; triintrideset let je bilo od tega, kar se je v Betlehemu narodilo dete, katerega so od daleč došli Jutrovci spoznali za Sinu božjega, ki ga pa zaslepljeno ljudstvo še sedaj ni hotelo spoznati. In ono bajnokrasno noč je bil tudi On v Jeruzalemu. V veliki a preprosti sobi je praznoval s svojimi apostoli judovski praznik, z njimi je jedel velikonočno jagnje. — On, ki je bil pravo velikonočno jagnje, o katerem je že pred sedmimi stoletji prerokoval Izaija: „Darovan je bil, ker je sam hotel in ni odprl svojih ust; kakor ovca bo peljan v smrt in obmolknil bo kakor jagnje pred onim, ki je striže, in svojih ust ne bo odprl“. Prišel je v sveto mesto, da dokonča svoj pozemeljski tek, da dovrši svoje zveličavno delo — prišel je radovoljno, saj je že večkrat prej govoril svojim učencem: „Glejte, gremo v Jeruzalem in Sin človekov bo predan prvakom duhovnov in farizejev in ob sodili ga bodo v smrt in izročili ga bodo druhali, da ga zasmehuje, biča, križa in tretji dan bo vstal“. — In nocoj, ta slovesni večer je zadnjič skupaj s svojimi, ki so ga spremljali skoro ves čas Njegovega delovanja, ki so ga vzljubili kot svojega Učenika, kot svojega Boga. Pač svečani trenutki, ti trenutki ločitve! Kaj naj da v spomin tem svojim ljubljencem? Pravijo, da je človeška ljubezen iznajdljiva, a božja ljubezen do ljudi je neizmerna. Bog človek je vzel kruh in vino, blagoslovil in dal svojim apostolom. „To je moje telo, to je moja kri. To storite v moj spomin“ — in prva nekrvava daritev je bila darovana nebeškemu Očetu za grehe ljudstva, postavljen je bil zakrament ljubezni ..

II.

V srebrnem mesečnem svitu se je pomikala mala družba po ozkih jeruzalemskih ulicah proti vzhodni strani mesta. Dvanajstero mož je stopalo počasi in nalahko, da jih je bilo komaj slišati v bližnje ulice; govorili niso skoro nič, a še ono malo, kar so si pripovedovali, so delali s pritajenim glasom. Ogrnjeni so bili prav do vratu v široke in precej težke plašče, ki se jih poslužuje orijentalec zavoljo hladu tamošnjih noči. Skrivnost se bi zdel ta pohod vsakemu, ki bi ga videl, in praznovorni Žid bi kmalu mislil, da vidi strahove pred seboj, saj je bilo Judom prepovedano oddaljiti se od hiše na večer pojedine velikonočnega jagnjeta.

Kmalu pa, ko je družba pustila mesto za seboj in ko je stopila v dolino Cedron, postali so nje udje zgovornejši. V svoji sredini so imeli nekoga, ki so ga gotovo smatrali za svojega vodjo — vsa vprašanja so le nanj stavili, in ko je on govoril, so vsi napeto poslušali. Pa tudi njegova zunanost je kazala, da bo skoraj gotovo on glavar

te čete najstarejših mož. Postave je bil vznesene, a raz njegovo obličje je sijala nepopisna milina. Bil je nekoliko blede, v lumenem svitu se je zdel še bledejši; vse njegove kretnje so bile dostojanstvene, a v kljub temu je bilo njegovo občevanje s svojimi prav priprostim drugovi pristržno, ljubozno. Smehljaj se sicer ni pokazal na njegovih ustnicah, a tudi določnega izraza tuge nisi mogel nikakor razbrati na njegovem licu — in vendar je šel v smrt, — bil je namreč Kristus z apostoli, — prostovoljno v smrt, da reši in očisti pod pezo greha zdihujoče človeštvo.

Prekoračili so potok Cedron in začeli so se spenjati višje in višje — bili so na pobočju Oljske gore. Jezus se je zamislil, Njegov duh je splaval za hip v bližnjo bodočnost, a kma u se je zopet zbral. Predno pusti svoje drage osamljene, osirotele med sovražnim svetom, naj jim da še nekoliko opominov, saj se navadno zadnja želja ljube nam osebe tako globoko vtisne v spomin, da se iz njega ne zbriše nikdar več; to pa je hotel Zveličar doseči. In dajal je svojim apostolom zadnje opomine s krepkim, le včasih nekoliko se tresočim glasom. Saj je bil On tudi človek in ni čuda,

če ga je ločitev ganila. Še enkrat jim je priporočal medsebojno ljubezen ter jim postavil v zgled svojo ljubezen do njih, še enkrat jim je naznanil, da gre tja, kamor mu oni ne morejo še slediti, a napovedal jim je, da pridejo tudi oni za njim. Videl je, da so postali žalostni, zato jih tolaži: grem k Očetu in za vas je bolje, da grem. V hiši mojega Očeta je mnogo bivališč; idem, da vam pripravim prostor. Svet vas bo zatiral, a zaupajte — jaz sem premagal svet. — Oljski vrt je ležal pred njimi, le še par korakov in stopili bodo vanj. Kristus je povzdignil roke, uprl pogled v nebo in Bog-človek, druga božja oseba je pošiljala k svojemu nebeškemu Očetu vroče prošnje za — se, za apostole in za vse, ki bodo vanj verovali. Učenci pa so stali okoli njega potrti ter zrlili ta veličastni prizor s solznimi očmi, — reveži v svoji priprostosti še vedno niso mogli pojmiti, da bi se On, ki je že tolikokrat pokazal svojo moč, komur so bili na mig pokorni hudobni duhovi, ki je zapovedoval razburkanemu morju, da bi se On sedaj pustil peljati v smrt od človeka, svoje stvari. Pa božja ljubezen je neizmerna in božja pota niso človeška pota.

(Dalje)

„Otok bleški kinč nebeški.“

Zakaj je umrl striček Jožek?

(Dogodbica iz maloruskega.)

Res škoda predobrega otroka. Jožek je bil izvrsten dečko. Zdrav kakor riba. Rudeča lica sta mu bila kakor dve krasni cvetlici. Čelice Jožkovo je bilo odprto in široko. Ljudje so dejali: „Gospod bo“. Njegove črne oči oči so bile žive kakor ogenj. Iskre življenja so švigale iz njih, a to življenje je bilo tako priprosto in nedolžno, da se ti je Jožek prikupil še bolj. Kdor je poznal Jožka, vsak ga je hvalil in cenil. Resnico govorim, če pravim, da smo vsi pričakovali nekaj izvanrednega od tega fantiča. In kaj smo dočakali? Jožkovo smrt Smrt! Kratka beseda, kaj ne, in v mozgu me je zazeblo, ko sem videl Jožka mrtvega. Jožek mrlič. Da mrlič, ves mrlič. Njegovi črni kodri so povzročili, da mu je bilo čelice še bolj belo, še bolj znamenito, še bolj pomembno. V očeh pa ni bilo življenja — ne. Odprte so mu bile oči — a trde, steklene, mrtve. Jožek je bil mrtev. Zakaj se je spravil tako hitro iz sveta? Povem ti

Jožkov oče je bil nesrečne narave. Ni bil sicer hudoben, a ljudje so govorili, da mu eno kolesce ni v redu. Zakaj neki? Zato, ker je ljudi strašil s smrtjo. Krivo je bil poučen o smrti. Samo če je slišal, da je kdo umrl, precej je zbledel kakor zid. Zdelo se mu je, da je na robu smrtnega propada. Videl je pred seboj prepad — — brezno — — smrt. In to ga je vedno mučilo. Oči je imel zožene. Stopal je, kakor da mu je žebelj predril poplat. Mahal je z rokama, kakor dela človek, ko ga zebe v zanohtje. Čim bliže mu je bil umrlec, tem bolj je smrt uplivala na Jožkovega očeta. Starejši ljudje so se ga izogibali ker je bil dolgočasen kakor megla. Tem bolj pa je otrokom dokazoval, kako huda je smrt. Slikal je smrt tako grenko, tako mučno, tako strašno in grozno, da so se otroci tresli kakor šiba na vodi. Če je kdo obolel, začel je ta plah čudak tako tarnati in vzdihovati, da se je bolnikovo stanje gotovo shujšalo, če je le ta strašljivec dobil bolnika v svojo pest. Večkrat si je pulil lase, trgal obleko, lomil prste in počenjal raznovrstne reči — vse iz strahu pred smrtjo. —

Bilo je nekega zimskega dne. Otroci so se igrali s snegom. Snežene kroglice so švigale, da je bilo veselje. O vesela leta nedolžne mladosti! Otroci so bili v dveh taborih — — Huda otroška vojska je začela. Vojskovali so se z vnemo in gorečnostjo. Ko so se pa naveličali, — je bil zopet mir in prijateljstvo med nedolžnimi bojevniki.

Jožek ni smel nikjer zaostati. O saj ni. Bil je voditelj male četice in zmagal je nas, rotnike. Ko je vse končalo, in so se otoci vračali domov,

je Jožek začel kašljati. Kašljal je vedno močneje. Domači so bili v skrbeh. Mati mu je hitro rekla, naj gre v postelj. Dobri Jožek je precej vbogal in šel. Nato mu je mati skuhalo lipov čaj, mu ga prinesla k postelji, ter dejala: „Na Jožek, pij, pij, da se spotiš, jutri boš že čvrst in zdrav. Priporoči se angelju varhu, da te obvaruje vsega zlega na duši in telesu, pa mirno zaspančkaj.“ Mati, dobra mati, je dajala Jožku poguma in Jožkov bratec, Tonček mu je šepetal na uho: „Kaj ne — Jožek, jutri bova zopet skakala na prostem?“ In Jožek — — — — Jožek je nemo zrl materi in bratcu v oči in tihotno bojazljivo dejal: „Mati bojim se smrti. Oče je vedno pravil, da smrt prihaja po noči s koso, — mati, bojim se — mati, mati strah me je teme — — Tonček pridi sem, bova skupaj do jutra — — jaz ne morem spati. Mati je morala oba tolažiti in miriti, ker tudi Tončku je prišlo pred oči, kar je slišal o smrti iz očetovih ust. — Oče je prišel domov pozno v noč . . . bil je nekje v mestu. Naenkrat mu je bilo vse jasno, da in kako je njegov Jožek bolan. Jadikovanju ni bilo ne konca ne kraja. Tekal je okolo, kakor bi ga kdo lovil. Zraven pa je venomer vpil. Smrt — — smrt — — smrt. Jožek, ki je dosedaj komaj dihal, se je prestrašil. Vedno huje mu je bilo — dokler ni zasijalo jutranje solnce — in poljubilo Jožku mrtvo čelo. Očeta so odvedli v bolnišnico — Mati in Tonček sta pa jokala in molila pri mrtvem Jožku in Jožek je molil pri Bogu za svojo mater, svojega — nesrečnega očeta in nihče ga ni več — strašil s smrtjo.

XX

Rojaki, vpišite se brž v družbo svetega Mohorja, da ne bo prepozno. Čas vpisovanja je samo še do zadnjega dne tega meseca!

XX

Nekaj o naših domovih.

Vsak človek je rad doma. Tudi ti si najrajši v domačem kraju, v domači hiši. „Ljubi moj domec, tudi če ga je samo za en lonec“, pravi narodni naš pregovor. „Povsod je dobro, doma najbolje“, to vemo vsi — in vendar ne vsi. Mnogo ljudi je na svetu, ki nimajo pravega doma. Mnogo ljudi mora zapustiti domači prag in iti s trebuhom za kruhom v tuji svet, med tuje ljudi. Tudi če si srečen in če si v dobrih družinah, si vendar le nekako osamljen.

Pa ne samo tebe, tudi kakega drugega je zadela taka usoda, morebiti je več ljudi v istem mestu, in vsi ti imajo nekako skupne želje, enake potrebe, enako gorje. Zato se pa radi shajajo, si dele med seboj žalost in veselje, se osrčajo, krepč,

podpirajo, poučavajo, bratsko opominjajo — in so veseli, zavedni. Kraj, kjer se zbirajo, jim je postal pravi dom. Da res dom, kjer se domači ljudje zbirajo. Dom, kjer se pogovarjajo o svojih skupnih zadevah. — V začetku je mnogo truda, predno se spoznajo ljudje, katere veže skupna korist. S časom postaja pa stvar vedno ljubša, vedno milejša in človek se čuti v družbi somišljenikov res doma. Žalibog, da ni vsak dom že last dotičnih ljudi. Ko se pa družba poveča in ojači, in če jo dobrotniki podpirajo, si pridobi dom, ki je njena last. To želè vsi

V Trstu že stoji slovenski narodni dom. A ta ne bo mogel vstrezati vsem potrebam našega naroda. Zato bo treba zraven tega imeti pač le še kak drugi dom. V začetku bo morebiti le domec, a nič ne dè. Iz malega vzrašte veliko. Skrbeti pač moramo vsi, da varujemo v prvi vrsti svoja tla in da ostajamo v svojem kraju. Če pa moramo med tuje ljudi, kjer si ne moremo pomagati, ako se ne združimo, ustanovimo si tam svoj dom. A ne samo v čisto tujem kraju, temveč tudi tam, kjer smo v manjšini, se moramo ožje združiti, da se trdneje ohranimo. S tem nikomur ne škodujemo, ker hočemo kot pošteni ljudje ljubiti vse. A s tem si pa sebi največ koristimo. Daj Bog, da bi naši domovi napredovali povsod. Daj Bog, da bi v Trstu kaj kmalu bil urejen tudi „Marijin dom“, zbirališče za naše vrle slovenske mladenke.

Ker ravno govorim o domu, omenjam še, da se sedaj v Trstu snuje tudi *mornarski dom*. Če kdo sploh potrebuje doma, ga mornarji gotovo krvavo potrebujejo. Zato vsa čast in hvala onim, ki so pripomogli, da se resno misli ustanoviti mornarski dom. Mi z veseljem pozdravljamo ta dom, ker vemo, da so bili mornarji dosedaj v tem pogledu zelo zanemarjeni. Kot Slovani pa se veselimo tega doma, ker vemo, da je med mornarji mnogo bratskih nam Dalmatincev.

Gospodarstvo.

Dobro gospodarstvo je važna stvar. Kdor bobro gospodari, si utrja srečo in blagostanje. Srečna hiša, katera ima pametnega gospodarja in pridno gospodinjjo. Vse gre gladko kakor dobro namazana kolesa pri vozu. Če pa ni v hiši razumnega gospodarja in brihtne gospodinje — gre vse narobe, vse kriči in cvili, se vstavlja, se razdira in lomi, kakor kolesa pri vozu, če jih ne mažeš.

Dobro gospodarstvo nam zagotavlja neod-

visnost, nam vzbuja samostalno zavest, nas krepi v poštenju. Slovenci, bodite dobri gospodarji! Slovenke, bodite dobre gospodinje! Ni treba, da gospodarimo ravno z milijoni. Ne! Tudi in še več mora znati gospodariti revež, da pošteno preživi svojo družinico.

Ker je torej dobro gospodarstvo tako važno in potrebno, bo naš list prinašal tudi take članke in drobtinice, ki bodo našim slovenskim gospodarjem in gospodinjam gotovo dobro došle.

Upamo pa posebno od *veščakov* v gospodarski stroki, da nas bodo podpirali s *poljudnimi* spisi. Gotovo je, da bo ves narod napredoval, ako bo dobro gospodaril. Uči naj torej, vsak kdor ume, z dobrim zgledom in z dobrim berilom.

Obračamo se zaupno tudi do onih, ki so dovršili kako *kmetijsko šolo*, da posvetè svoje znanje in svoje morebitne skušnje v prid našega ljudstva.

Postni red*)

za postni čas in za leto 1904.

Vsled izvanrednega pooblastila objavljamo sledeči postni red, ki velja za letošnji postni čas in za dneve zdržka in posta tekom leta do postnega časa l. 1905.

1. *Postni in dnevi zdržka*, katere je dovoljno samo enkrat na dan nasititi se, so :

1. Vsi dnevi 40dnevnega posta, tudi prazniki, izuzete so le nedelje ;
2. Srede, petki in sobote kvaternih tednov ;
3. Srede in petki v adventu ;
4. Sledeče vilje : binkoštna, za praznik sv. ap. Petra in Pavla, Marijinega Vnebovzeta (letos 13. avgusta), vseh Svetnikov, bezmadežnega Spočetja in božična.

Mesne jedi uživati v 40dnevem postnem času je dovoljeno potom spregleda, pri obedu opoludne in vsled dosedanje navade pri večerji, izuzemši vse petke, pepelnično sredo, kvaterno sredo in soboto in tri zadnje dni velikega tedna. Gledè na navado tudi pri večerji uživati mesne jedi, *opominja sv. Slolica in z njo tudi Mi*, da se posebno duhovništvo in vse cerkvene osebe in zavodi povrnejo k prejšnji navadi in se tudi zvečer zdržè mesnih jedi.

Postiti se niso dolžni :

- a) Vsi, ki niso še dosegli 21 let ali pa so že prestopili 60 let starosti ;
- b) Bolniki ;
- c) Vsi ki morajo težko delati.

II. *Samo dnevi zdržka*, kadar ni dovoljeno

*) Ker biva večina naših cenjenih čitateljev v tržaško-koperski škofiji, priobčujemo tu v tej škofiji veljaven postni red.

mesnih jedi uživati, so vsi petki tekom leta, ki niso že prej imenovani.

Zdržati se mesnih jedi so dolžni vsi verniki ki so prišli k pameti, ako jih ne opravičuje bolezen ali drug važen razlog.

Od te postave zdržka oprostimo razun za pepelnično sredo, veliki petek in božično viljo:

a) rokodelce in delavce v prodajalnicah, tvornicah, (fabrikah) in ladjetehalnicah.

b) uslužbenice pri železnicah in ladjah.

c) potnike, ki morajo jesti po gostilnicah.

d) vse one prebivalce posvetnega stanu ki morajo hraniti se po gostilnicah, ako ne morejo lahko dobiti postnih jedi; imajo pa *gostilničarji dolžnost* posebno za svoje redne goste pripravljene imeti postne jedi.

e) vse, ki morajo iz resničnih zdravstvenih ozirov obiskovati kopališča in zdravilišča;

f) slednjič brez izjeme (t. j. za vse dni) vse resnično uboge, ki morajo jesti, kar dobé; tako tudi posle, ki so odvisni od volje svojih gospodarjev,

Opazke.

1. Ob nedeljah 40 d. postnega časa, za katere, kakor rečeno, ne velja postna postava, se sme pri vsakem obedu uživati mesne jedi.

2. Pri istem obedu skupno jesti meso in ribe je prepovedano, vse dni mej letom in tudi ob nedeljah 40d. postnega časa, to velja tudi za vse one, ki sicer zavoljo starosti, dela, bolezni itd. niso dolžni postiti se.

3. Ako pride praznik na dan zdržka, je dovoljeno mesne jedi uživati —

4. Mleko in jajca uživati je dovoljeno vse dni leta.

5. Svinjska mast (špeh) je dovoljena razun ob kvaternih petkih, pepelnično sredo, veliki petek in božično viljo.

6. Tega dovoljenja poslužiti se smejo vsi redovniki in redovnice, ki niso sicer obvezani po posebni obljubi.

7. V Gospodu opominjamo vse, ki ne morejo spolnovati postne postave v polnem obsegu, da jo spolnujejo vsaj v duhu in po namenu sv. Cerkve, kolikor jim je mogoče. Vsem pa, ki se poslužujejo teh olajšav, nalagamo, da z molitvijo in dobrimi deli, posebno z milodari za pospeševanje duhovniškega poklica in za zgradbo novih cerkvâ nadomestujejo. —

8. Pooblašujemo še vse čč. gg. spovednike, da smejo dati svojim spovedancem in spovedankam, kolikor je potrebno, olajšave, toda le v slučaju resnične potrebe, za kar so po svoji vesti odgovorni.

Tržaško-koprski škofijski Ordinarijat.

Trst, nedeljo septuagesimo 31. januarja 1904.

† Frančšek Ksaverij

škof.

Važno za vse!

Jože (Tonetu): Kam pa hitiš, kam se ti tako mudi?

Tone: Na pošto, nesem naročnino za ta nov list „Družinski prijatelj“.

Jože: Veš kaj, jaz pa kažem okolo prvo številko in nabiram naročnike iz vse vasi; listi bodo prihajali vsi na me. Potem pa jih bom sam delil, ali pa pridejo naročniki k meni ponje. Tudi k tebi sem hotel, ker nisem znal, da si tudi ti dobil prvo številko na ogled.

Tone: Na, še mojo naročnino! Če bo, kakor se reče, upravnštvo pošiljalo vse liste naše vasi le na en naslov, bo imelo manj stroškov in z dobičkom se bo list le polepšal in povečal. (Tako je prav. Zatrjamo, da porabimo — čisti dobiček edino le v zboljšanje lista. Le nabirajta pridno naročnike in pišita nam precej. Če pa kdo želi, da mu pošljamo list posebej na dom, mu istotako radi vstrežemo. Opomba upravn.)

Kaj pravi politika?

V AVSTRIJI skoro nič. Vladna mašina stoji in bo stala, dokler se ne bo dalo vsakemu svoje. V armadi (med vojaštvom) se je začelo gibanje, ki bode pač privedlo do večje enakopravnosti slovanskih in drugih jezikov z nemškim posebno pri častnikih (oficirjih).

NA KOROŠKEM opazamo v zadnjem času z veseljem živahno narodno probujo. Korošci se bore za pravice svojega jezika proti oholim Nemcem. 28. jan. so št. Jakobčani v Rožni dolini v občinskih volitvah vrlo zmagali. Le tako dalje! Na mejah se utrdimo proti nevarnim sosedom!

V TESTU je bil mestni svet od cesarja razpuščen, ker ni bil izvoljen po postavi. Pripravljajo se nove občinske volitve.

NA FRANCOSKEM se bojuje brezverska vlada proti krščanski kulturi (omiki). Ne le da hočejo zapreti vse samostanske šole ampak onemogočiti mislijo sploh vsak verski pouk tudi v javnih šolah. Za sedaj se jim najbrž posreči. Ubogo francosko ljudstvo, kam boš došlo po brezverski vzgoji svoje mladine! Francoski katoličani so se začeli prepozno brigati za svojo veljavo v politiki. Učimo se iz njihove nesreče, da ne smemo držati križem rok.

VOJNO so Japonci napovedali Rusom. Bog sam ve, kdo bo zmagal. Ruski car je storil vse, da se ohrani mir, pa ni pomagalo. Radovedno se sedaj ves svet obrača na vshodno bojišče. (Čitajte vsi Mohorjevo knjigo „Kitajci in Japonci, če hočete z večjem zanimanjem — slišati o pretečih dogodkih. Op. Ured.)

Novice.

Od sv. Ivana nam piše prijatelj:

Neizmerno me radosti, da morem veselemu pozdravu novemu, v naših krajih tako neizmerno potrebnemu listu, pridružiti veselo novico iz našega kraja. Na svečnico se je namreč v naši fari ustanovila „Marijina družba“ za dekleta in je bilo ob tej priliki slovesno umeščenje odbora ter slovesen sprejem. Družbenice so šle z zastavami iz „Marijinega doma“ v cerkev. Po slovesnih litanijah je imel preč. g. kanonik Kosec krasen slavnosten govor. Največji sijaj pa je podelil tej slavnosti mil. g. škof, ki je na koncu izrazil v lepem slovenskem jeziku svojo radost in pozivljat družbenice k vztrajnosti in pokorščini ter podelil slednjič svoj blagoslov. Neštevilna množica ljudstva se je udeležila te slavnosti, marsikatero oko je

bilo rošno, in vsi dobro misleči so bili jedne misli, da kaj takega še ni bilo pri sv. Ivanu. — Sicer se pa mora res vsakdo čuditi, kdor pozna naše razmere, da se je moglo kaj takega prirediti. Hvala Bogu, sedaj je led prebit! Vemo, po kateri poti moramo hoditi, ako hočemo svojemu ljudstvu res koristiti: Podpore pa je potrebno in vredno naše ljudstvo, saj je tako dobro, samo premehko je. Spodobi se pa, da se na tem mestu zahvalimo za trud in ljubeznivost premil. g. škofu in preč. g. kanoniku. Marijina dekleta pa naj si vzamejo besede in nauke k srcu, naj po njih žive, zgled naj bodo vsem pravega, krepostnega življenja. Sklepam z željo, naj bi vzkliše po vsej okolici Marijine družbe, ter postale šole novega, svežega življenja, šole, v katerih bi se ozgjevali značaji, ki bi zamogli kljubovati vsem nevarnostim.

Pogled na morje.

Tudi v **Rojanu** se snuje sedaj slovenska dekliška Marijina družba. Pravila so že sestavljena. Dal Bog svoj blagoslov skromnemu začetku.

Slovenska Marijina Družba v Trstu je dobila namesto prejšnjega voditelja in ustanovitelja č. g. A. Štembergerja novega voditelja v osebi preč. kanonika Fr. Kosca. V osmini božičnih praznikov je imela vsa družba pod vodstvom novega vodi-

telja duhovne vaje. Divno je bilo skupno sv. obhajilo v cerkvi Nov. sv. Antona Sam presvetli monsignor škof je daroval sv. mašo in imel med sv. opravilom primeren slovenski nagovor. Oduševljenje je bilo veliko veliko in nadejamo se da se bo naša dična tržaška Marijina Družba vedno lepše razcvitala.

Premembe pri duhovščini C. g. Ivan Flego

dosedanji kaplan v Lokvi je bil v četrtek ustoličen župnikom na Humu. Čestitamo — Č. g. V. Šileny, župni upravitelj na Humu je premeščen v Mošćenice. — Č. g. Ivan Theurschuh, kaplan v Mošćenicah je določen za Lokev. — Č. g. Josip Gortan, kaplan v Škedenju je poslan v isti lastnosti na Opčine. — Č. g. Francišek Vranjac, kap'an buzeški pride za kaplana v Škedenj.

Devetdesetletnica biskupa Strossmayerja. Dne 4. febr. je praznoval slavni škof v Djakovem na Hrvatskem in veliki prijatelj Slovanov Josip Juraj Strossmayer 90letnico svojega rojstva! Z bratskimi Hrvati mu kličejo: Še mnogo let ohrani Bog velikega škofa Strossmayerja!

Pastirski list mil. g. škofa tržaško-koprškega ima letos velezanimivo in važno vsebino. Ker peša vsled raznih vzrokov v teh združenih škofijah ljubezen do kat. cerkve, pojasnjuje presvitli vladika predvsem lastnosti prave cerkve ter vabi v drugem delu svojega lista vernike, naj se poprimejo zopet pravega cerkvenega duha. Ta cerkveni duh se kaže posebno v spolnovanju cerkvenih zapovedi, v posvečevanju nedelj in praznikov, v poslušanju besede božje, v pokorščini do cerkvenih predstojnikov, škofov in sv. Očeta ter konečno v veselju, ki je ima krščansko ljudstvo nad svojimi dobrimi duhovniki. — Poprimimo se teh nauk, ker tudi nam preti nevarnost, da zgubimo pravega cerkvenega duha in propademo v versko mlačnost.

Zgorelo mesto. Pred malo dnevi je zgorelo mesto Baltimore v severni Ameriki skoro popolnoma. Škoda je ogromna.

Darovi poslani našemu uredništvu.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali rojanski Mohorjani 28 K. in 76 st. Bog plati!

Naše slike.

Slike so dika vsaki knjigi. Res je, da ima upravnishтво s pod bami mnogo troškov. Ker pa vemo in smo prepričani, da bo naš čvrst slovenski narod umeval nesebično ljubezen, katero gojimo do njega, in rad ter v obilnem številu se naročal na list in točno plačeval naročnino, bode mo tem bolj skrbeli, da mu ustrezemo s podobami. Risarjem in fotografom se priporočamo, da nam pošljejo kak svoj izdelek.

Ta številka prinaša dve sliki. Prva je „Otok bleški, kinč nebeški“. Pravi ponos slovenske zemlje.

Druga je: „Pogled na morje“. Da, Slovenci imamo tudi morje. A to morje je „bilo nekdaj slovansko“, dočim stegajo sedaj drugi svoje roke po njem.

Prihodnja štev. izide v petek dne 26. februarja, ki je četrti petek v mesecu. Nadaljne številke bodo redno izhajale vsak drugi in četrti petek v mesecu.

Za kratek čas.

Dvorni šaljivec francoskega kralja Franca I. je tožil kralju, da mu neki sevražniki prete s smrtjo. Kralj ga potolaži: „Če te umore, dam jih pet minut kasneje obesiti.“ — „Veličanstvo“, zavrne šaljivec, „prijetneje bi mi bilo, ko. bi jih dali pet minut prej!“

Katere črke ne poznate? Dolgo časa je čakal nekdo v kavarni na list, ki ga je čital njegov sosed. Ker se pa tani premaknil od prve strani, mu nestrpnik pravi odhajaje: „Katere črke pa ne poznate prav za prav da ne morete naprej?“

Natančnost. — Na Francoskem morajo otroci obiskovati šolo do 13. leta. Blizu Pariza je te dni med podukom kar naenkrat nek deček vstal iz klopi, položil svoje šolske knjige pred učitelja, se mu poklonil in ošabno odšel. Učitelj se je zbal, da se je fantu zmešalo. A ta mu je odgovoril: Ravno sedaj sem dopolnil 13 leto in sem po zakonu prost obiska šole. Z Bogom!

Uganke.

(Imena onih, ki nam najbolj pogode rešitev in se pravočasno prijavijo, bodo tiskana v prihodnji številki.)

1) Francek ima sedaj tri leta. Ko je pa imel toliko let, kolikor jih ima sedaj njegov bratec Dragec, imel je ravno dvakrat toliko let, kolikor jih je takrat imel Dragec.

Koliko let ima sedaj Dragec? Kdo pogodi to jednačbo?

* *

2) Oče in sin imata skupaj 41 let; oče in ded pa 96; vsi trije skupaj 100. Koliko let ima ded, oče in sin vsak posebej?

Listnica uredništva.

A. T. v M. Z veseljem smo slišali, da ste pripravljeni, nam pomagati v svoji stroki. Če imate že kaj pri roki, pa le pošljite. Gospodarske stvari nam bodo vedno všeč. — H. B. v G. Za sedaj ni bilo možno vporabiti. Morda prihodnjič. Želim, da so pisani zgodovinski podatki jako poljudno, sicer niso za naš list. — Gioža. Hvala Ti za dosednji trud. Priporočamo se tudi za v bodoče. Tvoje torišče Ti nakažemo privatnim pismom. Iz prve številke je genre lista koj razviden. — B. na O. Le nam pošljite kako pesmico. — Milku: če vas je več, poskrbimo drugo izdanje. Sporoči hitro. — F. K. v A. Dovolite, da Vas opozorimo. Nam so vaši spisi zelo všeč, želeli bi le, da pišete samo na eni strani in da puščate rob ali krajec, ker s tem olajšate delo tiskarju in pa pregledovalcu spisov.